

Ranní hlasy z redakce

Když jsem se ráno vracela z redakce domů, na tramvajovém ostrůvku naproti stály dvě podivné figury v jakýchsi věžeňských mundůrech, černých parukách a s velkými červenými čísly (88 a 11) na vycpaných bříchách... Nevěděla jsem, jestli to není náhodou nějaký z mých snů, který se mi nestihl pro samé bdění zdát, ale rozhodně to slibovalo, že tento den nebude zcela obyčejný... A vskutku, byl neobyčejný dnešními inscenacemi, jež se vzájemně překonávaly v diváckém ohlase.

Pochvalu posíláme směrem ke koordinátorům, že pozdrželi začátek druhého představení Lodže, aby se lační diváci stihli přemístit po konci moskevského Čekání na...

Tak mi začíná být skoro líto, že už se nám ten festival přehoupnul přes polovinu, a už jen dva dny a pak zase až za rok...

Jestli začínám být sentimentální, tak je to proto, že zatímco Vy si jistě užíváte na Flédě, tak my tu v redakci ťukáme do strojů, aby to dnešní číslo bylo ještě vydatnější než ta předchozí. A aby nám to nebylo líto, tak jsme si uspořádali takovou malou redakční „meeting point“ party... Takže možná dnes budeme o něco rozvernější a dováděvější než obvykle.

Ale nemyslete si, že Vám tu party závidíme - máme rádi svou práci a na důkaz toho je tu dnešní Meeting point SPECIÁL! V dnešním vydání na Vás čekají hned tři exkluzivní rozhovory a nová rubrika - Fotogalerie, v níž publikujeme velice povedené snímky našeho festivalového fotografa Pavla Nesvadby, jemuž se tímto hluboce omlouváme, že jsme ho zatím opomíjeli uvádět jako autora publikovaných fotografií.

A teď vzhůru do předposledního festivalového dne!

-ER-

šéfredaktorka

P.S.: A dnešní rozvernou múzou budiž australský klokan.

Dnes

Pá
30
/3

hlavní program:

14:00 Divadlo Bolka Polívky, H.Ibsen: **O půlnoci pod severním sluncem,**

Sofie, BUL

17:00 Husa na provázku, F.Schillebeeckx, Euripides:
De Bakchanten

Antverpy, BEL

17:00 Husa na provázku, F.Schillebeeckx, Euripides:
De Bakchanten

Antverpy, BEL

19:30 Marta, W. Shakespeare: **Hra na Leara aneb
Proč sedm hvězd je sedm hvězd**

Brno, CZE

off program:

12:00 Kabinet Múz, **Workshop se studenty Ščukinova
Institutu**

18:30 Kabinet Múz, F.Kafka: **Zpráva pro jistou akademii**
Brno, CZE

22:00 Klub Desert, **Australia night - party**

SOFIE, BULHARSKO

National Academy for Theatre and Film Arts (NATFA)

Henrik Ibsen

O PŮLNOCI POD SEVERNÍM SLUNCEM

Režie: Petya Stiylova /pedagog/

Dramaturgie: Yurii Dachev

Scéna a kostýmy: Mira Kalanova

Choreografie: Petya Stiylova

Hudba: Yurdan Borisov, Aleksandar Kalanov

Délka představení: 70 min.

Jazyk představení: bulharština

Bulharský inscenační tým předvede dramatickou tvorbu Henrika Ibsena zcela jinak, než jsme zvyklí, a to prostředky mistrného moderního tance a herectví. Šest různých tanečních variací pospojovaných inspirací, zklamáním a nadějí, ukazují cestu každého tvůrce a možná i autora Strašidel, Paní z námoří atd.

Tvůrčí tým se skládá z mladých lidí, kteří se snaží realizovat v nových formách moderního divadla. Dramaturg Yurii Dachev je známý a uznávaný „inovátor“ nejen v Bulharsku. Hudbu složili začínající skladatelé, kteří se snaží experimentovat s hudbou v divadelním prostoru. Mira Kalanova je postgraduální studentka scénografie a na profesionální scéně obdržela již mnoho prestižních ocenění. Režisérka Petya Stoylova je uznávaná choreografka a na sofijské akademii vede Ateliér pohybu.

14:00 – Divadlo Bolka Polívky

Dnes

Pá
30
/3

ANTVERPY, BELGIE

Herman Teirlinck Institute Antwerp (HTI)

Floris Schillebeeckx dle Euripida

DE BAKCHANTEN

Režie: Grigorij Lifanov /pedagog/

Scénografie: Anna Tomczyńska

Hudba: Ivan Prosetsky

Scéna: Hugo Moens

Kostýmy: Niké Moens, Vick Verachtert

Hudba: Sam Wauters

Hrají: Floris Schillebeeckx, Sam Wauters, Robin Aerts, Hans Dockx

Délka představení: 60 min.

Jazyk představení: holandština

De Bakchanten je hudebně divadelní produkce založená na Euripidově tragédii Bakchantky, jejíž text společně se svými spolužáky a s hudebníkem Samem Wautersem přetvořil básník Floris Schillebeeckx do podoby soudobé rockové opery při svém absolvování na Teirlinckově institutu v květnu 2005. Kus se dovolává tradice Franka Zappy a Toma Waitse proudem pečlivě propletených struktur písní, dodržuje přitom Euripidovu osnovu aktů a sborů. Rozvíjeným tématem je spor mezi rozumem a citem, mezi mocí a vírou. Tvůrčí kolektiv se v De Bakchanten snažil vyvinout nový divadelní slovník čerpající ze současné písňové tvorby, a tak se spíše dovolává publika z řad návštěvníků rockových koncertů než diváků tradičních divadelních představení.

17:00, 19:30 – Divadlo Husa na provázku

BRNO, ČESKÁ REPUBLIKA

Divadelní fakulta, Janáčkova akademie múzických umění (JAMU)

William Shakespeare, Oxana Smilková, Barbora Vaculová

HRA NA LEARA ANEB PROČ SEDM HVĚZD JE SEDM HVĚZD

Režie: Oxana Smilková /pedagog/

Dramaturgie: Barbora Vaculová

Scéna a kostýmy: Jevgenij Kulikov

Hrají: Lukáš Melník, Jindřich Kotula, Diana Toniková, Silvester Matuľa, Eugénia Kamožinová, Lenka Košťáková, Marta Zaoralová, Ondřej Šťastný, Jakub Šmíd

Délka představení: 150 min.

Jazyk představení: čeština

Inscenace je výsledkem více než půlroční intenzivní práce studentů herectví pod vedením jejich profesorky Oxany Smilkové, jejíž pedagogická metoda klade zásadní důraz na práci s fantazií herce. Na jejím základě vznikají improvizované etudy, které vedou herce k vybudování role. Zejména v počáteční fázi přípravy vyžadovala režisérka úzkou spolupráci režie, dramaturgie a hereckého kolektivu; kořeny inscenace vzešly ze společného hledání charakterů postav a jejich vzájemných vztahů, ze společného objevování dodnes aktuálních témat ukrytých v Shakespearově příběhu o králi Learovi. Výsledkem tohoto tvůrčího procesu je scénický tvar, který se snaží postihnout to hlavní ze hry, pojmenovat a obnažit její živé jádro.

20:00 - Marta

Divadlení institut Borise Ščukina, Moskva, RUS

Workshop

Workshop ve zhuštěné podobě představí hereckou práci za první tři roky studia na Divadelním institutu Borise Ščukina. Pedagogové se vystřídají s herci a herci s účastníky, aby všichni společně prošli několika základními cvičeními, založenými na Vachtangovově metodě práce s hercem.

12:00 Kabinet múz

JAMU Brno, CZ

Franz Kafka: Zpráva pro jistou akademii

hraje: Roman Blumaier

režie: Lucie Matiašová, Roman Blumaier

dramaturgie: Malenie Krajančova, Roman Blumaier

scénografie: Radka Vyplašilová

produkce: Zdena Kujová

supervize: Jiří Vynýsek

Krátké inscenace pod názvem *Krisóza* a *Zpráva pro jistou akademii* vznikly v rámci projektu "Radokovy dramatické principy". Záměrem projektu bylo vytvoření nového studijního předmětu Ateliéru klaunské scénické a filmové tvorby, který navazuje a propojuje předměty „Přepis scénického obrazu do médií“ a „Filmový gag“. Cílem projektu byl složitý proces stavby scénického obrazu komponovaného složkou scénické hry - mimické především, a filmového nebo fotografického zobrazení spolutvořící jeden obraz. Protože v českém divadle byly tyto principy bohatě rozvíjeny, šlo o poznání a následně případné rozvíjení principu soudobými technikami. Pokud projekt označujeme jako Radokovské principy, nechceme naznačovat příbuznost s komerčně zaměřenou Laternou Magikou, ale vracíme se k původní myšlence Alfreda Radoka k divadlu s nekonečným prostorem. To znamená: filmovým střihem se dostáváme do jakéhokoli prostředí, do jakéhokoli časového prostoru, který může filmovým obrazem být evokován, aniž bychom museli zápasit o složité naplnění scénického prostoru materiálem plnícím tyto role.

prof. Ctibor Turba

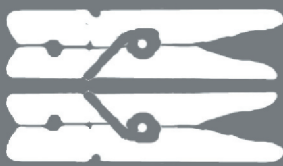
18:30 - Kabinet múz

Foto Galerie

Ve zpětném zrcátku

F. Zeller: Pivo pro dámy
ESSEN

Essen – všehomíra temný kout

„Jsem všehomíra temný kout,“ píše v jedné ze svých básní Christian Morgenstern. Essenská inscenace se skutečně odehrává v jednom z temných koutů Kabinetu múz, kde scénu tvoří pouze bílý piedestal se dvěma schody. Do tohoto kouta jsou vrženy tři hlavní a samojediné hrdinky. Prostor je abstraktní, blíže nedefinovaný, stejně jako čas. Ocitáme se ve vakuu, v temném koutě uvnitř duší tří žen řešících stejný problém – alkohol (což velmi vynalézavě dokládá pivní půllitr postavený vprostřed prázdné scény). Inscenace však není unyloou zpovědi anonymních alkoholiček. Je spíše dobře sestříhaným klipem, pestrou směsicí hravých akcí nesoucích se na vlnách stejně hravého, současného a svižného textu Felicie Zeller.

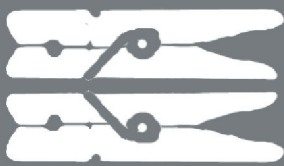
Text, respektive srozumitelnost textu je však zároveň hlavním problémem inscenace v případě jejího uvedení na festivalu. Celá hra je totiž jednou jedinou plochou, bez zápletek, situací, děje v pravém slova smyslu. Nerozvíjejí se ani vztahy mezi ženami, ani jejich vnitřní příběhy. Divák, který němčinu neovládá, se nemá čeho zachytit. V inscenaci se bohužel především mluví, ačkoli je text formálně interpretován velmi vtipně a nápaditě, od stylizovaného „minivoicebandu“ robotických panenek přes ironizující smyčky a přesmyčky až k poctivě herecky zvládnutým existenciálním monologům. Některé části textu jsou pomocí minimálních prostředků přetaveny v důvěrně známé a k realitě odkazující scény ze života (například když si herečky rtěnkou malují pusy před imaginárním zrcadlem a povídají si o velikosti „ptáků“). Vzápětí se však rtěnka na jejich obličejích rozmázne do podoby děsivých klaunských masek a jsme opět mimo realitu, v temném koutě, kde mladá žena za doprovodu pohřební hudby do mikrofonu vypráví historku o souloži, která se nevydařila, protože jeden z partnerů (hádejte který) se po přemíře piva pozvracel. Celá inscenace je krájena na přesné plátky hudebními předěly, které někde pouze rytmizují děj, jinde však vytvářejí svébytný podtext či ironický komentář. Leitmotivem je neustálé zapomínání vlastních myšlenek, opakování slov, dialogů a sekvencí, marná snaha o sebereflexi.

Dekonstrukce textu, rozkládající se barevné masky na tvářích hereček, vyšinuté třeštění střídané fázemi útlumu a nuda z nekonečného a otupujícího vysedávání po hospodách a klubech – to vše se spojuje v jediný a přesný obraz opilosti a opíjení se, aniž by byla jakákoli opilost hrána realistickým způsobem. Bez známky patosu je zde ztvárněno citlivé téma, které v sobě obsahuje řadu ženských i obecně lidských otázek. Ale co naplat. Celá inscenace je ve své podstatě jedním velkým plácáním se na mělčině, což sice skvěle odpovídá smyslu textu, divácky vděčná podívaná to však není.

A. Saavedra

Ve zpětném zrcátku

F. Zeller: Pivo pro dámy
ESSEN

Německé pivo i pro české dámy

Po hannoverské Marii Stuartovně se včera představila další německá škola Folkwang Hochschule Essen, jež přivezla Pivo pro dámy současné autorky Felicie Zeller. Tato dramatička narozená v roce 1970 ve Stuttgartu se právě hrou Bier für Frauen v roce 2001 proslavila v německy mluvících zemích. V České republice byla zřejmě essenskými studenty uvedena poprvé.

Šlo o inscenaci hovořící dnešním jazykem. Tři mladé ženy hrají a vyprávějí o holčičích problémech – o mužích, vzhledu, menstruaci, sexu. Sedí přitom povětšinou na bílém schůdku v prostoru dále již nezaplňené scény černě vymalovaného Kabinetu múz. Po úvodních větách se ještě nasvítí pivní sklenice, jež je jako vykřičník v prázdnu přítomna až do konce – alkohol se sice nezdá tématem hovorů, ale je neoddělitelnou, všeprostopující součástí života generace, jejíž zástupkyně se třeba vysloví, že brzy již nebude moct vnímat krásu květin, aniž by předtím nevypila tak dvě tři piva. A navíc, čemuž porozumí každý Čech: „Bier ist Bier.“

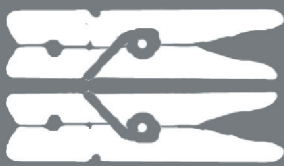
Student režie Achim Wolfgang Lenz používá v inscenaci často principy zmnožení. Hned v úvodu chtějí Kerstin Ohlendorf, Alice von Lindenau a Anastasia Gubareva něco sdělit, ale několikrát pusy zase zavřou, protože začnou naráz. Princip se opakuje, dokud větu neřeknou celou společně. Práce s temporytmem a vzájemným cítěním prochází celou produkcí, jež chvílemi připomene spíše performanci hereček. Ty jsou všechny štíhlé, světlolasé, přitom jiné, zapamatovatelné. V civilních kostýmech hrají spolu, prolínají se v dialozích, překřikují, doplňují, (ne)poslouhají se. Každá ale má i prostor v samostatném monologu, kdy druhé zmizí za stupínkem. Zásadní rekvizity představují typicky ženské předměty – rudé rtěnky, které si namalují i mimo ústa, odličovací ubrousky, jimiž je naživo dostanou dolů, či snad malé hračky do vany. Obličej si také v průběhu natrou na modro. V závěru představení tak umatlané působí jako po bitvě. Vlastně jí představení bylo, stejně jako podobně tragikomický život. Končí otázkou: „Co je to vlastně, láska?“, přičemž si hrdinky odpoví - že je to jedno.

Pivo pro dámy zanechává svěží, moderní dojem. Režisér se nebál použít současnou hudbu, odhodit berličky scény či kostýmů a veškerou pozornost zacílit na mladé herečky, kterým se daří se cítit. Nemluvím teď o jejich vášnivých polibcích, ale o spoluhrě, přesném timingu a tempu. Profesionalitu i nasazení také nechtěně ověřil technický problém, kdy aktérky bez zaváhání pokračovaly chvíli v úplné tmě, chvíli za světla pouze v hledišti. Pivo pro dámy připomnělo formou alternativní produkci Mezzo pětice žen Second Hand Women. O jiné generaci mluvily však Němky logicky jinak. Ne však jazykem, kterému by Češky, alespoň v hrubých obrysech, neporozuměly.

Hana Hejduková

Ve zpětném zrcátku

F. M. Dostojevskij: Bobek
LODŽ

Nesnesitelná lehkost autorova bytí

Tak jsem se zase jednou dostal do těžké pozice. Jak zhodnotit představení, když se můj celkový dojem z představení dá shrnout do jednoho slova: bezva. Teoreticky bych zde mohl svoji recenzi skončit a konstatovat, že jsem se poctivě bavil každou minutu strávenou v sále, a bylo by to. Jenže to by moje recenze měla jen 356 znaků a stránka by zela prázdnotou, což by byla škoda...

Přiznám se, že jméno Dostojevskij ve mě zrovna nevyvolává stav nadšení, ale to, čeho se mi dostalo v Martě, to už je věc jiná. Ano, Dostojevskij byl pravděpodobně šílený, ale že až tak moc, to jsem netušil.

Inscenačně (tj. režijně, scénograficky a celkově výtvarně) je představení Bobek doslova gejzírem nápadů, nemající mnohdy daleko k exhibici. Vizuální forma je strhující, chytlavá melodie hlasitě burácí (mnohdy až moc) a celá barevná koncepce funguje výborně. Ze scénografie bych vyzdvihl přinejmenším nápadité a funkční řešení hřbitova, i když by se samozřejmě dalo najít víc věcí hodných zmínění. Herci poté doslova září energií a troufám si říct, že si užívají každé vteřiny, kdy jsou přítomni na jevišti. Především první polovina je opravdovou přehlídkou citu pro vtip a timing. V polovině druhé si zase všichni užívají svých miniatur i zkratkových charakterizací, přičemž závěrečný dance macabre je už jen třešničkou na dortu. Nutno také podotknout, že navzdory tomu, že se vlastně hraje Dostojevskij, tak se nedočkáme žádné psychologické drobnokresby. Díky bohu.

Přiznám také, že pod tímto audiovizuálním přívalem mi občas leccos uniklo a celkový obraz toho, o čem vlastně představení bylo, si skládám až nyní. To ale dávám za vinu především únavě, takže není důvod se znepokojovat. Pravda ale je, že více míst na oddech by také neuškodilo. Mohlo by se totiž snadno stát, že přes nepřipraveného diváka by se představení přehnal, aniž by po skončení tušil, čeho byl vlastně svědkem.

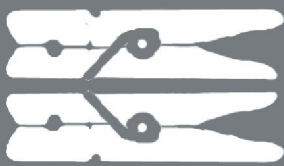
A je to tady. Už pomalu nevím, co bych dodal. Ale každý, kdo představení viděl, mi snad dá za pravdu, když napíšu, že Bobek mluví sám za sebe. Osobně dodám snad jen to, že mě tento přívál fantazie nabil poměrně slušnou dávnou energii na zbytek dne (pozn.: je 19 hodin). Solidní na představení, které je vlastně o Bobku (já vím, že je o spisovateli a jeho povídce, ale tohle zní hezky, nemyslíte?). Každopádně na něco podobného jsem čekal od začátku festivalu.

Adam Doležal

Ve zpětném zrcátku

F. M. Dostojevskij: Bobek
LODŽ

Sejdeme se na hřbitově aneb Jurodivý Bobok...

Slovem „jurodivý“ bývá v českém prostředí označován člověk potrhlý, divoký, odlišující se od zbytku společnosti svou divností a vizionářstvím. Bobok (česky trochu nešikovně přeloženo jako Bobek, což mnohým může asociovat pohádkovou postavičku z klobouku, zpěváka populární hudby či trus některých živočichů), v lodžském představení titulní postava, je rozhodně jurodivý až dost.

V první části inscenace je Bobok exponován sám sebou a také svými dvěma alter egy, která se k němu postupně přidávají, a hrají tak ve třech stavy a pocity jediného člověka. Celá tato část je výrazně pohybově stylizovaná, mnohdy se objevují taneční až akrobatické prvky a vše působí (v pozitivním smyslu slova) hyperaktivně. Většina účastníků v hledišti jistě s povděkem kvitovala máloslovnost a dobrou mimiku herců, což vypovídá o tom, že představení bylo pro mezinárodní festival tou správnou volbou. Ke srozumitelnosti přispívají i bizarní zvuky, hudba s výrazným leitmotivem a scéna, která je jako vystřižená z Honzlovy statě Pohyb divadelního znaku. Stůl a židle se mění – tu v dvířka blázince, tu v rakve a zpátky ve spisovatelův stůl.

Nevíme přesně, zda další dvě postavy jsou výplodem Bobokovy literární představivosti či jsou to bludy z množství vypitého alkoholu. Nikdo neví jistě, koho to hrdina pohřbívá do květináče a koho do lahví. Herci tak předváděli řadu vtipných situací, do kterých se Bobok dostával díky svým fantasmagoriím a (zlo)zvykům.

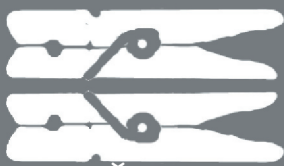
„Bůh nás v tuto chvíli už nevidí, můžeme tedy cokoli.“ Snad takto by se dala charakterizovat druhá část inscenace, která velmi překvapila množstvím postav náhle se objevujících a opět mizejících v hrobech. Místa posledního odpočinku byla scénograficky vyřešena velkým kusem třpytivé látky místy zavěšené tak, že tvořila jakési „stany“, z nichž se mrtvo-živé postavy vynořovaly a do nichž se zase schovávaly s takovou rychlostí a frekvencí promluv, že divák neměl možnost se na některou z postav blíže zaměřit. Šlo o výjev ze hřbitova zdánlivě nenavazující na předchozí dění. Výjev, v němž se objevují mrtví a je jim dána šance se vyjádřit, může z nich vyvířít laskavost, touha po životě nebo zlo. Na konci této dlouhé a poněkud zmatené scény postavy makabrálně tančí, eroticky se vinou a dostávají se do chumlu, který náhle a zcela neočekávaně přeruší právě Bobok, na něhož trochu zmatení diváci čekají. Bobok neví, že se dostal do říše mrtvých. Raduje se, že může o tomto svém dalším „vidění“ napsat skvělý fejeton, který mu už vydavatelé jistojistě vytisknou...

Jeho příchod je krátkou tečkou za inscenací zanechávající v divácích plno tragikomických a černo-groteskních dojmů. Za gró inscenace osobně považuji úplně první slova zaznívající z reproduktorů a vypovídající o tom, že nikdo nikdy neví, kdy bude muset s andělem smrti odejít. A možná i předčasně. Rozhodně zážitek k zamyšlení.

Ivana Skokanová

Ve zpětném zrcátku

S. Beckett: „Čekání na ...“
MOSKVA

Bez názvu...

Začnu zvostra, začnu zhusta. Včera jsem se jako recenzent předvedl jako naprostá neschopná nula, nyní se předvádím opět tak tak. Po Polski, Tak tak. Snad abych tedy začal.

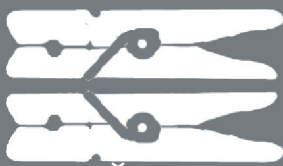
Čekání na... (Godota), jak všichni víme, na Godota, na konec. Bylo to čekání na konec. Konců bylo minimálně dvanáct. A toto vytýkám inscenátorům nejvíce: závěrů víc než dost, žádný dostatečně silný. Přesto je to jednoduché. Na začátku se říká: Počkáme na Godota, poslední věta, předepsaná samým Beckettem je: Počkáme, ne? (Parafrázuju, neb text k dispozici nemám mometálně - jsem to já, špatný recenzent ze včerejška). A těchto konců jsem zažil, jak říkám, dvanáct. Inscenačních teček. Dramaturgicky nezvládnutých. Režijně přepísknutých. Takto zvostra a zhusta jsem dnes začal.

Přesto - obdivuji (a opakuji se) herectví studentů The Boris Shchukin Theatre Institute, přesné a precizní, pro mě jako Čecha obdivuhodné a úctyhodné, protože tak se to u nás nevidí, by herci oddáni byli tomu, co právě dělají tak naplno a plně. Včera jsem tu obdivoval polské herectví, dnes ruské - já vím... Ale nedá se nic dělat. Čím víc na severovýchod, tím lepší. Pardon. Pardon. Pardon. Opět nepíšu seriózní reflexi, opět píšu sled dojmů. Ale není právě toto podstatou setkání? Odejít domů a mít dojmy? Hluboké i žádné? Vidět za prací těch kterých studentů odvahu a vášeň? Živoucí touhu po tom něco sdělit specifickým jazykem divadla? Jazykem, který jediný má dnes váhu? Jazykem, který se nebojí čehokoli? Ve světě, kde lidé se trápí? - Ačkoliv jsem se tu na začátku lehce pohoršil nad řešením druhé poloviny geniálního Beckettova dramatu (a přiznaně upraveného), vnímám tento počín (a pro některé používám toto slovo - počín - záměrně, je otřepané a vymrskané, jak by řekl český filosof Jan Sokol), tedy vnímám tento počín pozitivně a s radostí jej přijímám, neb svět kolem nás je přesně takový. Nevíme, uvozujeme, třemi tečkami doříkáváme, občas se nudíme, občas se vášnivě účastníme, občas zase nevíme, občas tápeme - ale hlavně cítíme (ač si to nechceme stejně jako Gogo a Didi přiznat, cítíme blízkost jeden druhého - a o tom nás LIDÉ z Ruska můžou poučit a zcela oprávněně). Toť vše, toť můj „dojmový“ výlev, jak už to znáte.

Váš oddaný JH.

Ve zpětném zrcátku

S. Beckett: „Čekání na ...“
MOSKVA

Čekání - Setkání...

Nacházíme se v uzavřeném, sterilním prostoru, složeném z papundeklových obdélníků (mně osobně připomínal vypořádanou cimru blázince). Nejsme v něm sami. Jsou tu ještě dva: Estragon a Vladimir. První z nich je živější, energičtější, rozlitanější, má bílé nalíčený obličej s černými rty a kruhy kolem očí a tmavý klobouk. Druhý je pomalejší, strnulejší, shrbenější, „starší“, s černým obličejem, bílými rty, bílými kruhy kolem očí, se světlým kloboukem. Tak rozdíl, tak stejní (jako lidé v hledišti, jako čekající). Jejich klaunské entré má něco z černobílé grotesky. Pověstný beckettovský strom obstarává holé prkno. Pozadí má světlou barvu, a tak umožňuje v druhém plánu stínohru (až jsem si vzpomněl na Platóna). Zdá se, že z prostoru ani do prostoru se nelze dostat. A přece, najednou se tu objeví další dvě postavy: Poccio a Laki (jména píšu, jak byla uvedena v programu). Poccio se stává dominantní postavou. Jeho výrazný drátěný cylindr, velký nos, bílý motýlek, bič, ale hlavně jeho chladně krutá manipulativnost pod rozesmátou tváří vyvolávají pocit jakéhosi vesmírného chaosu (zvláště když pod jeho replikami zní disonantní vokální akordy nebo rozvrzaný cirkusový valčíček). Člověk má až chuť oběsit se na nejbližším stromě, jen kdyby to šlo. Vladimira a Estragona doslova svazuje strachem jako provazem (nebo provazem jako strachem?). Ale nakonec se Didi a Gogo dostávají na jeho stranu, mlátit do živého je přece tak příjemné. Zase jsou sami (sami s námi), hrají si na Poccia a Lakiho, ztrácí se, hledají se, nalézají, věší se, objímají, spí, budí se, čekají, čekají čekají,... Pěkně udělané pimprlátkové dítě oznamuje, že pan Godot přijde až zítra, monsieurs. Z démonického manipulátora se stává slepý tulák. Jsme spolu, jsme sami, zpíváme, křičíme. Dostat se ven, nějak z toho ven...

Mohl jsem psát například o přesném hereckém pohybu nebo o zajímavých režijních nápadech v tvorbě misanscén, ale mně se zkrátka nechtělo (viz níže). Představení má nesporné režijní, herecké, výtvarné i hudební kvality (i když několik rušících jednotlivostí si může najít každý na všem). V místech, kdy se divadelní složky doplňují a umocňují, vzniká zajímavý a, nebojme se použít ta slova, silný divácký zážitek. Zaslechl jsem v předešlých dnech v kuloárech, že moskevský Godot je snad nejlepším představením festivalu a mnoho jsem tedy očekával. Proto jsem byl po první půlce stále trochu zklamaný. Ale, ani nevím čím, konec představení vyvolal v mé papundeklové dušičce tak příjemný pocit souznění a lidskosti, že je mi až skoro líto o tom takhle nablble psát. Chuť oběsit se zmizela.

Andrej Zbyňkovič Novotnij

Rozpravy s:

Janem Peszkem

Po krakovském představení - H. Pinter: Jakoby na Aljašce

Můžete se čtenářům představit?

Jsem profesí herec, hraji už čtyřicet let a učím na PWST v Krakově. Tu práci mám rád, pracuji s mladými lidmi, což mi vyhovuje, protože se díky nim dozvídám hodně i o sobě. Při práci s mladými nejlépe poznáte, jestli jste už vážně tak starý, jak vypadáte, jestli ještě chápete svět okolo a tak podobně. Ale o sobě vám toho moc nepovím, i stručný životopis by byl na dlouho.

Proč jste si vybral právě Pinterovy hry?

Pinter je svým způsobem kanonickým autorem. Prvně jsem se s ním potkal samozřejmě už v šedesátých letech. Nedávno mu u nás vyšel soubor všech jeho dramatických děl, jistě i díky Nobelově ceně. Ale to určitě není ten důvod, proč jsem se rozhodl režírovat jeho hry. Tím hlavním je skutečnost, že jeho dramata jsou skvělým materiálem pro práci s herci. Jsou psána velmi konvenčně, ale mají v sobě něco, kvůli čemu mě vždycky zajímaly – mají druhý plán, druhou vrstvu, kde se skrývá skutečná pravda o postavě, o člověku, a to je pro herce skutečná výzva, zahrát to, co je normálně skryto hluboko uvnitř. To je těžká věc, protože lidská povaha je věcí velice složitou, nikdy nemůžete přesně říct, že je někdo právě takový a takový. A to je skvělý materiál pro práci s herci, kterou já pojmám jaksi instrumentálně. Herci jsou instrumenty, jakési hudební nástroje, které musí být dobře připravené, naladěné a schopné hrát tak, jak si téma skladby/hry vyžaduje. Témata Pinterových her jsou univerzální, velice prostá, alespoň tedy v tom prvním, „informačním,“ plánu, ale herecky velice náročná, což jim myslím jako uměleckým dílům ještě přidává na hodnotě.

Proč jste se rozhodl spojit několik jednoaktovek v jednom představení?

Protože v těchto krátkých útvarech se může velice dobře představit více herců v předních rolích, což je pro mě a pro studenty ve škole důležité. Herec se v těch hrách zkrátka může předvést, a i to je na Pinterovi dobré. Je to pro ně dobrý základ pro cokoli, co budou hrát v budoucnu, ať už to bude jakkoli moderní a novátorské pojetí. Ty hry jsou skvělý trénink pro herce a já to tak i beru..

Jste spokojen s vaším festivalovým představením?

Ne zcela. Hráli jsme tu dvě představení, po prvním jsem měl na herce mnoho poznámek i výčitek, protože se do jejich hraní dostávalo... hraní. Je samozřejmě, že herci hrají, ale nesmí se předvádět, nesmí jen ukazovat, že hrají a že umí hrát. Herec by při své práci měl umět vytvořit jakousi magickou situaci, při níž přenáší emoce na diváka. Divák mu nemusí od počátku porozumět, reflexe může přijít třeba i po skončení představení, ale herec musí umět vytvořit a předat to napětí. To se nám hlavně v tom prvním představení moc nedařilo, ale ve druhém už to bylo lepší. V první představení se herci snažili předvést, ukázat sami sebe, popsat témata her. Ve druhém už se jim dařilo lépe, takže úplná spokojenost tu není, ale nejsem ani nespokojen. Je to tak na hraně.

Rozpravy s:

Janem Peszkem

Kterou z hraných pěti aktovek máte raději?

To se nedá takhle říci, jmenovat jednu část, která se mi líbí víc. Mně se na tom líbí ta možnost pozorovat práci herců, to, že jsou hru od hry lepší, jistější, že se stále vyvíjejí. Neupřednostňuji jednu část hry před druhou. Divák to pochopitelně vidí jinak, z jeho pohledu je nejzajímavější asi Výročí (čtvrtá aktovka), protože je to hra dynamická, čitelná a srozumitelná. Ale to neznamená, že je lepší než ostatní.

Měnili jste na představení něco kvůli nepolskému publiku?

Ne, to myslím nebylo nutné. Já už dlouho hraji i mimo Polsko a velmi často v polštině a moje zkušenosti říkají, že divadlo je v podstatě věc mezinárodní. Když je schopný herec a jím předávaná informace je podána s jistou precizností, nejsou slova sama tím nejpodstatnějším. Samozřejmě na nich záleží, ale jejich význam je zastupitelný. Fungují emoce, je zde jakýsi neverbální dojem z hraní, je tu vizuální stránka věci. Proto jsme hru nijak neupravovali.

Ptala se Eva Dvořáková, přeložil Josef Fišer

Rozpravy s:

Achimem Wolfgangem
Lenzem

F. Zeller: Pivo pro dámy, Essen

Jaký máte pocit, když vidíte ženu pít pivo?

A.W.L.: Žádný konkrétní pocit to ve mně nezbuzuje. Někdo by třeba mohl mít předsudky... Ale tady u vás pijete pivo taky úplně všichni, jak jsem si všimnul.

No... je to levný.

A.W.L.: Jo, jo... to je fakt.

Jaké máte zkušenosti s opilými ženami?

A.W.L.: Dost různorodé. Vždycky to může nabrat úplně jiný směr. Například jsem zažil agresivní ženy, pak moc moc smutné, melancholické, nebo taky velice eroticky naladěné... Někdy jsou až chlípné, lovící... Je to vážně různorodé.

Můžete mi říct něco bližšího o autorce textu „Bier für Frauen“ Felicii Zeller?

A.W.L.: Je to současná, nová autorka. Tvoří „zkoumáním“, které probíhá tak, že si vezme diktafon, a v autobuse, nebo na diskotékách nahrává rozhovory lidí. Tak vznikl i tento text.

A proč jste si tento text vybral?

A.W.L.: Myslím si, že je velice veselý... Je v něm mnoho komiky, ale i velký dramatický potenciál. Je to, jako kdybyste byli ve vlaku. Jednoduše, ten text pořád „jede“ a vy nemůžete vystoupit. A taky se mi líbilo, že je o pití, ale nikdy se tam o alkoholu nemluví.

Jak probíhalo zkoušení?

A.W.L.: Nejdřív to všechno šlo docela hladce. Potom jsme se ale docela dlouho zaobírali stylizací a mírou stylizace. A taky motivacemi. Proč jsou tam určité věci tak a ne jinak. Třeba to s těmi modrými obličejí... Ale jakmile jsme tohle vyřešili, šlo to zas dobře.

A co měly ty modré obličejí tedy znamenat?

A.W.L.: U nás se říká, že když je někdo opilý, tak je „blue“.

Jak je to u vás v Německu s uplatněním po vystudování divadelní školy?

A.W.L.: Tak to je velký problém. Absolvent se sice může uplatnit v Německu, ale i ve Švýcarsku, nebo Rakousku - to je výhoda. Já jsem Švýcar, takže se po ukončení studia v Essenu můžu třeba vrátit zpátky domů. V Rakousku a Švýcarsku dává stát víc peněz na kulturu, ale v Německu je to těžké. Já už určité plány mám, ale vím, že pro mnohé studenty je velmi těžké se uplatnit.

Které představení, z těch co jste doposud na Encounteru viděl, se vám líbilo nejvíc?

A.W.L.: Já jsem toho tady ještě bohužel moc neviděl, protože jsem byl poslední dny nemocný, ale líbil se mi Hannover. Bylo to takové to „divadelní“ divadlo a příběh byl srozumitelný.

Jdete dneska na Meeting-Point party?

A.W.L.: Samozřejmě! Kam jinam bych měl jít :-)!

Ptala se a z němčiny přeložila Jana Podlipná.

Lukasz Chruszcz, Sebastian Cybulski, Adam Konowalski

Co je to Bobok?

Bobok? Bobok není nic. To je nepřeložitelné, nezobrazitelné. Je to cokoli, co si pod tím představíte, záleží na každém jednotlivém divákovi, co si pod tím představí.

Jak vypadá předloha, Bobok F.M.Dostojevského?

To je celkem krátký text, psaný v próze jakoby deníkovou formou. Autobiografické zápisky ze stavů alkoholového opojení. Není tam mnoho dialogů. Co o tom říci víc? Ten text je Pure in form.

Vyhovuje vám práce s ruským režisérem?

Pro nás byla práce s Gregorijem velice přínosná, už proto, že jsme prvně po čtyřech letech měli možnost pracovat se zahraničním režisérem, dokonce režisérem z matičky Rusi.

(režisér přišel do šatny)

Myslíme si, že je to skvělý režisér, nejlepší, jakého jsme kdy potkali. A pracuje se nám s ním dobře, musím nás pochválit, protože toto představení vlastně vzniklo během tří týdnů. Prostě pure in form.

Jste s dnešním představením spokojeni?

Ne, vůbec ne. Boboka jsme totiž hráli naposledy před měsícem, neměli jsme mezitím žádné zkoušky, tady pak nebyl čas, musela se postavit světla, kulisy... nebyl čas na zkoušení. Pure in form.

Ale byli jsme potěšeni přijetím publika, nečekali jsme, že bude tak pozitivní, zvláště, když jsme věděli, že se nám to moc nedaří.

Jak se vám hrají postavy, které nejsou příliš psychologicky propracované?

Já mám moc rád commedii del'arte, klaunskou tvorbu, takže mně se tento druh práce, tento typ hraní moc líbí. Ono to vypadá prostě, ploše, ale zas tak jednoduché to není. Ve škole do nás cpou psychologii postav horem dolem, každý detail, hnutí myslí. A Grigorij po nás chtěl něco úplně odlišného, improvizaci, reakce na aktuální podněty, prostě jinou formu. Fyzicky velice náročnou.

Jak se vám hrálo před cizím publikem?

Dost jsme se toho báli, báli jsme se, že publikum neporozumí, nepochopí to. Ale ono to nakonec šlo. Možná i proto, že hra není založena na slově, víc se děje obrazově, pohybově, takže lze hru pochopit i bez znalosti jazyka. Pure in form.

Proč vůbec studujete herectví?

Protože nevíme, co jiného se životem. Můžeme pořád zůstat dětmi, můžeme být cokoli. Prostě pure in form.

rozhovor vedl J. Fišer

Reakce na představení Essenu: F. Zeller: Pivo pro dámy.

Jak se vám to líbilo?

Velice, ačkoli jsem nerozuměla všemu, téměř ničemu, tak se mně to moc líbilo. Neptejte se proč!

Magda, I.ročník Činoherního herectví, Divadelní fakulta JAMU

I like it very much. The energy, how they spoke. Sometimes they spoke like it was music, a composition. It was somehow special.

Sam, Antwerp, Belgium

Moc se mi to líbilo. Ta energie, to, jak mluvily. Někdy jejich řeč byla jako hudba, jako kompozice. Bylo to výjimečné.

Sam, Antwerp, Belgium

Líbilo! Moc! Bylo to takový představení pro holky. A ty herečky byly moc šikovné.

Andrea, Masarykova univerzita v Brně

No skvělé to bylo. Super. Od začátku do konce.

Pavčina, Divadelní fakulta JAMU

Reakce na představení S. Beckett: „Čekání na ...“

Jak se vám to líbilo?

Ježíš, tak moc se mi to líbilo, i když jsem tomu nerozuměla. No, jsou úžasně pohybově vybavení, prostě hrozně soustředění, Rusové jsou vždycky úžasní.

Barbora, JAMU

Hezký to bylo, líbilo se mi to moc. Trošku základy ruštiny mám, takže jsem pár slov pochytil a zbytek jsem si domyslel.

Ondřej, DAMU

Podle mě to bylo velmi pěkné představení. Síce jsem nečetla text, ale určitě si ho přečtu, protože mě to velmi zaujalo.

Natalia, VŠMU, Slovensko

Mně se to líbilo, ačkoliv jsem jim moc nerozuměla, ale oni jsou to strašně dobří herci. Moc dobře ovládají tu techniku.

Janička, JAMU

Reakce na představení Lodz, F. M. Dostojevskij: Bobek

Jak se vám líbilo představení?

Já dobře rozumím polsky, takže se mi to líbilo.

Jak byste je zhodnotil ve srovnání s jinými představeními, která jste viděl v rámci Encounteru?

To jsou tak rozdílná představení, že se to jenom těžko srovnává. Tohle bylo naprosto jiné než ta, která jsem viděl před tím. I když první dojmy jsou trochu ošidné.

Jak hodnotíte režijní zpracování?

Nejsem odborník a ani jsem nikdy neměl nic profesionálně společného s divadlem, takže bych to nechtěl nějak hodnotit. Ale divadlo mám rád! Už padesát let.

Peter, důchodce

Jak se vám líbilo představení?

Moc se mi to líbilo, ale není to nic nového a ani to není můj oblíbený styl hraní. Přesto jsem se bavil.

Vy jste včera hrál v představení krakovské školy (Kind of Alaska), nemáte tendenci porovnávat vaše a lodžské představení?

Je to těžké srovnávat. Jsou to odlišné typy divadla s vlastní poezií. Opravdu těžko říci, který typ hraní je lepší. Nejsem kritik, ale toto představení jsem si užil.

Lukasz, PWST, Krakov

Jak se ti líbilo představení?

Představení bylo moc hezké, výtvarné a vtipné.

Porozuměl jsi všemu?

Nerozuměl jsem všemu samozřejmě. Polsky neumím, ale některé situace byly hodně vtipné, protože herecké výkony byly fajn. Mělo to hodně energie, kterou jsem jako divák cítil.

Kdybyste měl toto představení porovnat s těmi, co jste již na Setkání viděl, jak byste jej hodnotil?

Určitě z toho mám nejlepší pocit. Až takový ozdravný.

Ján, JAMU, 1. ročník, muzikálové herectví

Jak se ti líbilo představení?

Já bych to shrnula asi tak: Včera jsem byla na představení krakovské školy. To mě strašně potěšilo. A dnes mě zase potěšila Lodž. Nevím, čím to je, ale asi to bude tou divadelní řečí, která na Encounteru chybí. Například Slovinsko, to jsem si příliš neužila. To byla konverzační hra zpracovaná bez situace, proto mě potěšili právě Poláci.

Takže jsi polským představením porozuměla dobře?

Ano, ale je zvláštní, že když jsem byla nejprve na krakovském představení, tak jsem rozuměla všemu, ale Lodži už méně. Možná to bude nějakým dialektem či přízvukem, nevím, ale

„Bobok for President“

Lifanovova finta: základem je přesné a precizní herectví, do-
tvářené případným zvukem, hudbou jakož i světlem, o funkč-
ní neiluzivní scénografii nemluvě. Smrtící zbrání je ovšem
dramaturgicko-režijní koncept - léčka, jíž dává inscenace
divákovi naprosto nečekaný, bleskový, nemilosrdný mat!

První půle předkládá brilantní výkony trojice herců, kteří
představují vnitřní boj jediné postavy (tápajícího literáta).
Smekám před perfektní synchronizací pohybů. Komické
etudy střídají chvíle tajemného napětí a společně s jednodu-
chou hudební melodií živí svižný temporytmus představení.
Nouze nebyla ani o spontánní potlesk. Následuje ne příliš
krátká přestávka a pic ho! Scéna vypadá úplně jinak, změt
hříšných postav – pravděpodobně neuspořádaných fantazií
v Bobkově hlavě – nesrozumitelné promluvy, totálně odlišný
stylový klíč! Po pěti minutách se uzavírám, absolutně nechá-
pu, oč jde, nezajímá mě to (přestože herci jsou i nadále vyni-
kající). Několikrát odvracím touhu odejít. V hlavě už sprádám
reflexi o tom, že tak razantní změna stylového klíče je ukáz-
kovým příkladem, jak zabít inscenaci... A pic ho! Změt postav
z devatenáctého století přechází v orgiastickou párty dneška,
s uměle potrhaným oděvem, disko-technem... A pic ho! Tma,
štych na zoufalého Bobka, který se třímetrovým skokem z
ochozu ocitá na středu hrany jeviště – pořád ve štychu – a
odmítá tyto strašné představy. A pic ho – poslední věta z Bob-
kových úst: „Vlastně bych o tom mohl napsat fejeton!“ Tma,
chvíle ticha, bouřlivý potlesk. ZASLOUŽENÝ.

Zdarec, běžím na mítingpojntpárty!

Kryštof

PS: Děkuji kolegovi Lukášovi z Divadla Líšeň, který mi
dovysvětlil část informací druhé půlky.

Foto Galerie

60. let JAMU

Redakce pátečního čísla Meeting pointu:

Šéfredaktor: Eva Rysová

Šéfredaktor EN verze: Jitka Beránková

Zástupce šéfredaktora: Martin Dudák

Grafik: Ivo Klvaň

Design: Markéta Wallo, Zuzana Pitnerová

Korektor CZ: Jan Němec

Korektor EN: Alexander Packer

Fotografie: Pavel Nesvadba

Redaktoři: Adam Doležal, Eva Dvořáková, Josef Fišer, Jan Havlice, Hana Hejduková, Lucie Macháčková, Ondřej Novotný, Jana Podlipná, Anna Saavedra, Iryna Shkaruba, Ivana Skokanová

Překladaelé: Alice Losíková, Marek Procházka, Michal Ridzoň, Michaela Rosová, Lenka Vánová

Comics: Jan Maroušek, Petr Maška

